

‘Justitie în pandemie’ - recomandari ale MJ pentru reluarea activitatii în instante si parchete

Ministerul Justitiei a elaborat un document de politica publica, cu recomandari adresate magistratilor, grefierilor si personalului de specialitate, în vederea reluarii activitatii complete a instantelor de judecata si parchetelor, dupa încetarea starii de urgenta.

Potrivit acestui document, dat publicitatii miercuri, MJ va continua aprovizionarea instantelor de judecata si a CSM cu echipamente de protectie - masti si manusi chirurgicale, ochelari de protectie sanitara si chiar combinezoane de protectie sanitara, pe lângă suplimentarea bugetelor instantelor cu sume considerabile în vederea achizitionarii de catre fiecare ordonator secundar si tertiar de echipamente suplimentare celor primite din partea ministerului, pe masura ce acestea se epuizeaza.

MJ sustine ca a lasat instantelor si parchetelor o larga marja de actiune în organizarea masurilor de igiena si protectie sanitara speciale în contextul pandemiei, având în vedere ca managementul instantelor si parchetelor, conducatorii acestora, cunosc cel mai bine particularitatile administrativ - functionale ale propriilor institutii.

Se recomanda fiecarei institutii din sistemul judiciar întocmirea unui plan de reluare graduala a activitatii, urmarind mai multe deziderate, printre care si protectia sanitara atât a propriilor magistrati, grefieri si personal de specialitate, cât si a participantilor la înfaptuirea actului de justitie, cum ar fi partile din incinta salii de sedinta, avocati, experti.

Totodata, Ministerul Justitiei subliniaza necesitatea reluarii activitatilor de urmarire penala si de judecata, context în care apreciaza ca *o serie de reguli cu caracter general se impun a fi respectate în continuare:*

* respectarea distantei sociale (minimum 1,5 m), cu referire inclusiv la personalul instantelor/parchetelor, respectiv evitarea unor contacte directe care nu respecta distantarea sociala pentru o perioada mai mare de 15 minute, recomandare care se poate implementa prin luarea unor masuri în functie de specificul fiecarei organizatii judiciare, structura personalului, infrastructura proprie, calitatea managementului judiciar si juridic;

* desfasurarea activitatii în intervale orare diferite, utilizând chiar si ziua de sâmbata, dupa caz;

* limitarea accesului publicului în sala de judecata, chiar daca sedintele ramân publice, astfel încât sa poata fi respectate regulile de distantare sociala;

* limitarea numarului de cauze pe sedinta de judecata, prin planificarea sedintelor de judecata la intervale mai scurte de timp în raport cu uzantele de pâna la ivirea situatiei de urgenta;

* citarea partilor/participantilor la procedurile judiciare la intervale de timp prestabilite si informarea prin orice mijloace a cetatenilor în legatura cu necesitatea observarii intervalului orar consemnat în cuprinsul citatiei, fapt ce presupune un studiu al sedintelor de judecata, respectiv al activitatilor de urmarire penala sau a altor activitati conexe, aprofundat, de natura a permite planificarea la intervale de timp diferite a cauzelor judiciare în functie de complexitatea probatoriului, numarul martorilor, expertilor, numarul participantilor, inculpatilor, suspectilor, reclamantilor, pârâtilor, avocailor;

* prioritizarea solutionarii cauzelor care se judeca fara citarea partilor, inclusiv intercalarea acestor cauze între cele "comune" aflate pe lista de sedinta, pentru desconggestionarea spatiilor;

- * prioritizarea cauzelor judiciare/reducerea numarului cauzelor de pe rolul instantelor, cu respectarea/observarea principiilor care guverneaza procesul penal si procesul civil;
- * utilizarea sistemului de videoconferinta, daca acesta este tehnic posibil si în masura în care natura si obiectul cauzei judiciare sunt compatibile cu acest sistem;
- * impunerea portului de masti/manusi/echipamente de unica folosinta si folosirea de biocide si produse dezinfectante pentru personalul din cadrul instantelor si parchetelor;
- * încurajarea celor care pot lucra de acasa, în masura în care pot efectua o parte din activitate în acest mod;
- * instituirea obligativitatii de a purta echipament de protectie si/sau montarea de panouri despartitoare din plexiglas în ipoteza în care distanta sociala nu poate fi asigurata (masura se poate institui în birourile în care functioneaza mai multe persoane si nu exista posibilitatea relocarii acestora în alte spatii, precum si în boxele amenajate pentru persoanele aflate în stare de retinere sau arestare preventiva). Panourile de plastic pot fi imaginate si pentru momentul nepublic al deliberarii în situatia completelor colegiale;
- * obligativitatea purtarii de masti/manusi de protectie în interiorul institutiilor judiciare;
- * suspendarea activitatilor la anumite intervale de timp pentru aerisirea sau dezinfectarea spatiilor de lucru/sali de sedinta, sali de audiere;
- * plasarea serviciilor care deservesc publicul în spatii mai mari decât cele obisnuite de lucru (ex. o registratura mutata într-o sala de judecata, în functie de infrastructura instantelor/parchetelor);
- * identificarea persoanelor vulnerabile din fiecare colectiv (persoanele cu afectiuni medicale, atestate de catre medic) si utilizarea acestor persoane în activitati individuale/independente sau în regim de telemunca;
- * autoizolarea la domiciliu a persoanelor care prezinta simptome de îmbolnavire (febra, tuse), pâna la clarificarea starii de sanatate si diseminarea acestor informatii în colectivul de munca;

În legatura cu accesul în sediile instantelor/parchetelor, MJ recomanda urmatoarele masuri:

- * interzicerea accesului persoanelor care au simptome de COVID-19 sau care au fost în contact cu un bolnav de COVID-19 în ultimele 14 zile, sens în care se poate imagina un chestionar de completat la intrarea în institutie, cu întrebări clare si simple;
- * delimitarea în pardoseli cu benzi colorate vizibil a sensurilor de intrare si de iesire, iar, corelativ, crearea unor asa numite sensuri unice, în masura în care este posibil;
- * delimitarea în pardoseli cu benzi colorate vizibil a distantei de 1,5 m care trebuie respectata pentru accesul la serviciile care deservesc publicul (arhiva, registratura) si stabilirea de reguli de acces clare, putându-se avea în vedere pentru început, inclusiv, prelungirea programului de lucru cu publicul;
- * interzicerea accesului în birourile instantelor/parchetelor a persoanelor din afara institutiilor, daca nu exista permisiunea personalului si daca interesul vizitelor nu se justifica pe chestiuni de interes profesional;
- * limitarea în timp a prezentei justitiabililor în sediul instantelor/parchetelor dupa finalizarea dosarului/operatiunii

care a necesitat prezenta lor în acel loc, respectiv impunerea parasirii în cel mai scurt timp a sediului institutiei;

* utilizarea termoscanerelor la intrarea în institutiile judiciare cu trafic mare de persoane;

* instalarea la instantele/parchetele cu trafic mare de tuneluri de dezinfectare;

* cresterea frecventei la care se desfasoara igienizarea si aerisirea spatiilor de desfasurare a activitatii;

* în materie penala, în continuare, se impun restrictii în legatura cu transportul la instante al detinutilor, acesta urmând a fi autorizat doar pentru cazuri bine justificate, transportul de loturi mari de persoane impunându-se a fi evitat, sistemul de videoconferinta fiind cel indicat în astfel de cazuri;

* comunicarea actelor de procedura pe cale electronica, sens în care participantilor la procedurile judiciare li se vor solicita adrese de email/whatsapp etc.

Ministerul Justitiei recomanda amânarea stagiilor de practica sau a internshipurilor atât la instante, cât si la parchete.

În egala masura, Ministerul Justitiei considera ca alte masuri impun interventia CSM, pentru modificarea Regulamentelor de functionare/organizare a instantelor si parchetelor.

De asemenea, unele masuri presupun achizitii de materiale, bunuri, context în care (exceptând Ministerul Public, ordonator principal de credite cu atributii relative la administrarea parchetelor) Ministerul Justitiei a alocat Curtilor de Apel sume de bani corespunzatoare luarii masurilor necesare pentru prevenirea îmbolnavirilor si asigurarea disciplinei sanitare.

Astfel, pâna în prezent, suma utilizata de catre Curtile de Apel pentru achizitionarea materialelor de protectie SARS-CoV-2 a fost de 1.248.613 lei. De asemenea, Curtile de Apel au la dispozitie suma de 1.972.553 lei, cu aceeasi destinatie.

La data de 15 aprilie, MJ a transmis instantelor judecatoresti o adresa prin care s-a solicitat comunicarea necesarului de echipamente de protectie ce trebuie achizitionate în completarea stocurilor necesare instantelor, în vederea desfasurarii activitatii în siguranta în salile de sedinta pentru urmatoarele 30 de zile.

Conform MJ, din raspunsul la aceasta adresa a rezultat ca instantele nu au utilizat integral sumele alocate.